

ՍՈՒՐԸ ԱՆԴԱԿ

ԶԱՐԲԱԿԱՆ

30 ՓԱՐԱ

ԼԱՆՊԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

ՓԱՐԱ 30

ՍՈՒՐԸ ԱՆԴԱԿԻ իւրաքանչիւր շրջանը 52 օրինակ է : Շրջանին զինն է Պոլսոյ համար 40 դահեկան, կանխիկ : Կիտայրօնը՝ 26 թերթ 20 դահեկան : Հաւել 30 փարսոյ : Գաւառաց համար շրջանին զինն է թղթատարի ծախքով 48, կիտայրօնը 26 դահեկան :

Կանուցման տուրը 2 դահեկան : Անվճար նամակ չ'ընդունիր : Զի հրատարակուած գրութիւնը ետ չ'են արտիր : Նամակ եւ գրութիւնք ուղղել՝ առ Տիրան Գ. Փափաղկան Կ. Պոլիս Պապը Ա. ի հաստիս Գրիթուպանէի Արմու մի թիւ 62

ԹԵՐ 3 Գ. ՏԱՐԻ

1888

ՇԱՀԱՐ 3 ՅՈՒԼԻՍ

Օրուան կարեւոր խնդիրն է միշտ Պատրիարքական ընտրութեան խնդիրն, որ ցորչափ կը մօտենայ իւր լուծման, այնչափ աւելի կը տրոփեցնէ թեկնածու եպիսկոպոսաց սիրան :

Պատրիարքական Տեղապահ Գեր. Հայրն կըտրուկ ընթացք մը բռնած է, որ բաղմաց դահեկան կաթնանը կ'արժանանայ : Այս Երկուշաբթի օրն Եկեղեցական Համագումար ժողովն ինքստ գումարեց, Օսմանեան երկրին վրայ գտնուած պատրիարքաց եպիսկոպոսաց ցանկը պատրաստել տուաւ, Զարեշաբթի օրն ալ Քաղաքական ժողովըն այդ ցանկէն հինգ եպիսկոպոսներ նշանակեց, ըստ քաղաքական արժանաւոր, զոր Երեսփոխանական ժողովոյ պիտի ներկայացնէ պատրիարքական ընտրութիւն կատարելու համար :

Ահա տալիս նոյն ցանկն

Գեր. Բարթուղիմէոս Արքայ. Չամչեան

» Մատթէոս Եպս. Իզմիրեան

» Խորէն » Մխիթարեան

» Խորէն » Աշըգեան.

» Արիստակէս » Դերձակեան .

Ժողովն որոշեց յառաջիկայ Երկուշաբթի ժամը 4ին ի նիստ գումարել ի Ղալաթիայ, Սոյն նըստին հրաւիրուած է նաեւ Մայր դիւանն, որ Քաղաքական ժողովոյ հետ խորհրդակցութեամբ Աղգային ժողովոյ գումարման օրը պիտի որոշէ :

Քաղաքական ժողովն նկատողութեան առաւ Պէշիկթաշի երեսփոխանական ընտրութեան տեղեկագիրն, ինչպէս նաեւ այդ ընտրութեան դէմ եղած բողոքներն, և որոշեց թէ՛ տեղեկագիրն և թէ՛ բողոքագիրը նոյնութեամբ հաղորդել Աղգային ժողովոյ :

Երէկ Աղգ. Պատրիարքարանի յանձնուեցաւ Աղգ. հիւանդանոցի և Ս. Փրկչի եկեղեցւոյն վերաշինութիւնն արտօրնող կայս. հրամանագիրը :

ԲԱՐՆՅՈՒՇԱՏԱԿ ԱԻԵՏԻՍ ԷՖ. ՇԱՄՏԱՆՃԵԱՆ

Եւ

ԷՏՈՒՊԻ ԵՐԱՆՏԱԳԵՏ ԹԱՂԵՏԻՔ

Յայտնի է թէ՛ քառասուն տարեկրէ ի վեր մուշտակաւոր շոյ բարեպաշտ արհեստաւորք, առաջնորդութեամբ իրենց պետին, հանդուցեալ Շամտանճեան ՄԵՏ. Աւետիս Էֆէնտի, Ս. Եղիայի երկրորդ օրը Բշ. խմբավին յեյուսք զիմելով ի հանդիստ հոգւոյ խորանց ննջեցեալ, Ս. Եղիա եկեղեցւոյն մէջ Ս. Պատարայ և պաշտօն մատուցանել տալու բարի սովորութիւնն ունին :

Ասկէ երկու տարի առաջ, բարեկիշատակ Ա. ետիս Էֆէնտի Շամտանճեան փափաքելով սոյն բարեպաշտ սովոր

բութիւնը մշտնջենաւորել, իւր ձեռներեցութեամբ այլ հա-
մահած նուիրատուութեամբ այլ պետերու և բոլոր ա-
հետակցաց, նոյն թաղին եմեղեցւոյն և երկսեռ վարժա-
րանաց երկու կրպակ և մի նկուղ կառուիլ տուած է, որո-
տարեկան արդիւնքն ըստ տրամադրութեան կտակի Ս. Ե-
ղիա երեղեցւոյ, վարժարանաց և եկեղեցական պաշտո-
նէից կը բաժնուի ամեն տարի յետ Ս. Եղիայի տօնախմբ-
բութեան երկրորդ օրը մատուցանելի յատուկ Ս. Պատա-
րագի:

Ուստի ըստ փառաքանաց Էջիպի երախտագէտ թա-
ղեցւոյ, յառաջիկայ Եկեղեցի 30 րդ, նոյն գիւղին
քարոյից Ռօստոմիսի Սալէան Արժ. Տէր Եղրատ Վարդա-
պետ հանդիսատի Ս. Պատարագ և պաշտոն տիրի մատու-
ցանէ ի հանգիստ հոգւոյ երաւտուոր նահապետին:

Բերայի նախնական դատարանի պատժական
ճիւղին ընդհանուր դատախազի օգնական անուա-
նեցաւ իրաւագիտական վարժարանի նախկին շրջ-
ջանաւարտ և Եղեռնադատ ատենի քարտուղարնե-
րէն Մեծ. Գարրիէլ Էֆէնտի Նէշիմ Էրճեան:

Հրատարակուեցաւ Խիկի Թուրքի թիւը հե-
տեւեալ բովանդակութեամբ.

Քաղաքավարութեան վնասները. — Խօսակցու-
թիւնը մեռելոց. — Գաւառական առաջնակարգ
քաղաքի մը Երեսփոխանական Ժողովոյ վերջին նիս-
տը. — Պատրիարքոս մը կը վնասուի. — Առ-
տիկին պատմութիւն. — Թղթատար Խիկարի:

Հետեւեալը կը հրատարակենք իւր հետա-
քրքրական ձեւին և պարունակած ճշմարտութեան
համար, կանխաւ յայտնելով առ մեր յարգի Կրօ-
նականութիւն՝ պատուաւոր բացառութիւնք այս օ-
րինակ զրուածոց հետ կցեալ համարել միշտ հա-
մաձայն է արդարութեան:

Տ Ե Ր Տ Ե Ր

Աղքատի որդի, պէլլիսիդ մարդ եմ,
Տուն-տեղ, միւլք, ըստակ երբ պիտ' ունենամ.
Խրդմէթ քարտէսի մանկութիւն չունիմ,
Ի՞նչ ընեմ: Լայլած՝ տէրտէր պիտ' ըլլամ:

Մարդիկ պաշտի, տուներու տէր են,
Ըստակ շատ ունին, հէյալ կամ հարամ.
Ես քաղցած չըլլալիս, վո՞յ խեղճ անտէրիս,
Ի՞նչ ընեմ, լայլած տէրտէր պիտ' ըլլամ:

Աղքատը, գնա՞լ, կուտէ իշխմանը
Տարին միշտ աղած միտ ու չոր թառան,

Անոյ ուտելիք ինչո՞վ տուն կուգայ,
Ո՞վ կուտայ ըստակ. օ՞ն, տէրտէր ըլլամ:

Աղքատին որտեղ չա՞ղկի օղու ուշախ,
Գիրուկ իրիցիկն, մեծ մանթօ վրան.
Չորս հինգ հաւա զուակ տեսքով թօմպալախ,
Ի՞նչ ըն' մ' լայլած տէրտէր պիտ' ըլլամ:

Տէրտէր ըլլամ բոյց՝ գիր կարգալ չկատմ,
Աս պոյիս ես երբ սորվիմ շարական.
Ատ ալ որ չեղաւ, հապա ի՞նչ ընեմ,
Չէ կէնէ լայլած տէրտէր պիտ' ըլլամ:

Գիր. կարգալ, ուսում, էհ, սոյ բաներ են,
Ու մեր տանը հիշ չեն տէրք ըլլար.
Յաճ հողի ծառ. վիզ պէտք է տէրտէրին,
Էհ, անանկ է նէ՛ ես տէրտէր կըլլամ:

Տէրտէր որ եղայ՝ հարցնող չի կայ.

Ո՞վ, ու ի՞նչ եմ ես, աղէկ կը կարգամ.
Երգ, փոխի համար միշտ տիրացու կայ.
Սէ քարն ալ ճաթի՛ ես տէրտէր կըլլամ:

Արգ տէրտէր եղայ, փիլոն կը հապիմ,
Ձեռքս կ'աւնում խաչ ու Ս. Խոտարն.
Տղայ ու մեռել կանոն մ' կը տանիմ,
Մէկը յաւազան՝ մէկն ի գերեզման:

Միթէ դժուար է մարդ պսակելը,
Տուն Օրհնենք երթալ տարին երկու ժուռ.
Խոտաւանցնել, արհապանիչ ըսել,
Կամ փարսանեալ մը լուսնայի տուն:

Ի՞նչ կուգէք ըսէք, տէրտէր ըլլալէն
Քեարը զէնահաթ աշխարհքս չիկայ.
Նա հիշ չի վախճար միւֆլուդ ըլլալէն,
Ըստակը վիրա մէկ ծայրէն կուգայ:

ՍԻԼԻԻԿ

ՊԱՐՈՆ ԳՐԻԳՈՐԻՆ ԹՅԵՐԹՅՊԸ

Սյա Չորեքշաբթի առաւօտ տան մը մէջ հետեւեալ
խօսակցութիւնը կ'անցնէր:

— Ծօ Գեղգոր, կատրում, անունիդ իրեք օր մնաց, ես
չըսեմ նէ՛ տուն ալ հիշ անտեղուանքը չես ըլլար, ի՞նչ պի-
տոր ընեմ, շաբթ գիշեր ամօթով մարդիկներ պիտի
գան, նէ անուշ մը տնինք նէ ալ չտուտայ մը:

— Հիմա անանկ իրարմենը պարթի է, Եկեղիս իս հոյ
մը կուտան եղաւ գնաց:

— Վույ փայ մեղգիս, դո՛նէր կլիաւորս մտեր է տէ-
սուդն եմ մտեր. չէ օրթալ, չէ, հիշէ սա Մատաշլաճի-
էնց թաթըմը պիտի կան քի՛ էյ բէք մենք ամթ պան

կըլլայ, մեղայ կա՛վորում, տուն օխտն օտարին խորթ դա-
ւա՛կն ես, սա քոյի Մուսլուք ծնիկնց խտա՛ր ալ չի գանք,
տղուն, էղիային անունին իրիկունը խըյամէթ ճիւմպիւչ-
ներ ըրեր են:

— Ես առ տարի բան մը չեմ կրնար ընել. հէմ՝ հի-
ւանդ պիտի ըլլամ:

— Վ՛ույ, վոյ պանա. վրադ պարի, ադ ի՞նչ ըսել է.

— Ի՞նչ ըսել պիտի ըլլայ, Ուրբաթ օրունէն հիւանդի
պէս պիտի երեւամ. ծառքս ալ չիշէ մը իլիմօնաթիւ պի-
տի առնեմ ա՛ջօղտէ իլաճ է տէյի, արխատաշնորուս պի-
տի ըսեմ քի՛. ճիւն աղչամ պիտէն պիտէ՝ պօղլաւտում.
հիչ քէյֆիմ եօք. ունճըտան էօլիւեօրըմ:

— Դօ ինչո՞ւ տաանկ ուղուրներ վրադ կը պերես. առ-
նելիքդ ի՞նչ է քի. ունկ հարուր տիրէ՛մ իքսիր. սէքոն
տիրէ՛մ խըտար ալ շէքէրճիկն խալայ թէրթիւ պէրզամօ-
տա անուշի՛. էրկու օխա ալ եէմիշուկ առնես նէ՛. էղաւ կը-
նաց. արխատաշնորուդ համար ալ էրկու օխա կինի, քա-
նի մը պինիլիս ըրտիսի, էրկու պինիլիս ալ տիւզ ըլլայ նէ՛.
կ'օղտէ:

— Վէսէլամ. ադ հիտապըդ կէնէ աղտան աղ տասը մէ-
ծիտիցէին դուռն է. ես վախիթ չունիմ՝ ըսի եա՛.

— Շատ մարդ վախիթ չունենար ամա՛ կը կտրէ կը կա-
պէ օրը օր կընէ. հալխուն քովը ամօթո՛վ պիտի մնանք.
հէմ հիւանդ եմ ըսես նէ՛. տահա շատ մարդ հիւանդտես
կուգայ:

— Է՛հ. անանկ է նէ՛. քեասէ մը անուշ կառնեմ՝ հիւանդ
տես եկողներուն մէյմէկ թիգալ կուտանք, էնինէ ուղունու-
նա չեն նստիր տէ՛. եէմիշի ըրախի վախիթ չի մնար:

— Պարէ մահմուտ բաշայէն չորս հատ անուշի պառ-
տայն առնէիր. աչկը էլլայ, անցած կիշեր կատուն քիւլէրէն
մուկ պահելու էլէր է տէ՛. բիւթիւն ձգեր ցրելս ցրելս ըրեր
էր: Հա՛. քեզի պան մըն ալ եալվարմիշ պիտի ըլլամ ամա՛.
չի սրդողիս պիտոր. պիլլունները առնես նէ՛. ան թարաֆը
ըռտաւըլս պոյսաի ծախող կայ. անկէ 2 տիրէմի խտար
հալխէն առնես. բէք պէքէ, ամա՛. սախըն հօրիանդ պան
մը չըսես:

— Ի՛նչ պիտի ընես. ադ տարիքիդ մէջ ինքզինքդ որե՞
պիտի հաւանցնես քի սիւսի կելլաւ կոր:

— Պո՛ւս ծօ. շան սուրաթ. խենթ լախըտըներ պէտքը
չէ՛. սիրտս առլ մի՛ հաներ կէնէ. կըլիս նէգողիլի է տէ՛.
ան պոյան գնեմ նէ կը քոչէ. առ շարթու լաթ տախտակ
ըրի տէ՛. դիւէս ինջու, չէ՛նէ՛ սիւսի համար չէ:

— Նէ խէ. բան մը կընենք:

— Ա. Թէրիմ տղա. առջինէկ լուսահողի կլխաւորս կը-
սէր քի, մարդ ծնած օրը իլէն մեռած օրունէսէլա՛մ միւր-
վէթները չիմանար, մէյ մը կարդուած՝ մէյ մ'ալ անունին
օրն է քի ուրախութիւնը ծնածմը կիմանայ կըսէր. անուն
մը կընէր անուն մը քի՛. աշխարհք օտք կ'ըլլար, մասա-
ճինե՞ր մը կըլտես, ան բիւթիւն խենդ Սիւրիւր պիլէ կու-
գար. արթիւրս ս'օր մէկը ըսեմ, սղորմած հողին ճիւմպիւչը
շատ կը սիրէր. հիւսակու հօրդ պէ՛ս, վո՛ւյ բէք կուռք
կըլմանի:

— Ան տանները օրթալըլը տաանկ չէր մարիկ:

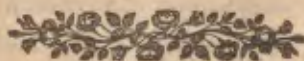
— Հա տամ՝ առ դաք ալ հիւսա բիւսբիւթին կիտերէք
օլթալըլը կը չորցունէք կոր: Հա՛, տեսա՞ր, էրկու սա-

հաթ է միտքս պան մը կ'այ պիտի ըսեմ՝ պիր թիւրիւ
խելքս չեմ կրնար կոր վրայ բերել. Թէյզէիդ տունէն Ուր-
բաթ իրիկունէ պիտի գան, հայը հոս պիտի ուտեն. մի-
սը կտոր մը էվէլօք զրկէ վաղը քի՛. մէկ էրկու թիւրիւ
չէնք չնորճ կերակուր էլիենք. առտուն հօգը ըսի նէ՛.
անունը իմա չէ՛ եա, տղուդ ըսէ՛. ըսաւ:

— Հիւսա քեզի բան մը ըսե՛մ մա՛րիկ, ես քիչ մըն ալ
հոս մնամ նէ՛. առ շարթու անունս է տէյի տարուան փա-
տը քէոմիւրն ալ ինէ պիտի ուղա. ասոր համար կըսեմ քի
պօշ տեղը սիրտդ մի՛ հատցնիր, ես իմ թէրթիւպէս շաշմիշ
չպիտի ըլլամ, հէմ Ուրբաթին ալ չպիտի պէքէյէմ, պոսօր-
ւընէ պիտի հիւսդնամ քի՛. թէյզէս մէյզէս թէքմիլ դեղա-
ցին իմանան տէ՛. անուն չընէիլքս հասկնան:

Պարսն Գրիգոր դոյս ըսելէ հաքը վիղը լաթ մը կա-
պեց, լէ խնաթային համար շիշ մը ձեռքն տուաւ, ֆէսը
մինչիւ յոնքերուն վրայ քաշեց եւ հնճուքով փողոց ելաւ
քթին տակէն սա խօսքերը կրկնելով,

« Զէման սանս աշխարհ՝ սէն զէմանէ աշխարհը »

Սեղանաւոր Գարիկ աղան իւր մշակին կուտայ հե-
տեւալ պայմանադիրը:

Պահճատ դռնթրաթի խմայ այս է ուր՝ ես Փասու-
հաճեան Գարիկ աղաս Խարաշուլցի Խուկիլը քովս առի,
տարին հարուր իծծուն խուռ ու շիտ, կենայ նը չի կենայ նը
քէֆը գիտէ:

Ինկողիկ

1303 Զիւնիճէ:

Գինեմայ հայր մը իւր որդւոյն:

— Գէորդ, սա ըրախիլի չիշէն առ տէ՛. նիքիթային մէ-
խանան տար լեցուր բեր:

— Ո՛ւր է փարան:

— Փարադով առնելը մանիֆէթ մը չէ, մարիֆէթը բա-
րասը բերելն է:

— Տղան, կայնէ ելթամ բերեմ, ըսելով՝ կը մեկնի և 3
փայրկեանն վերադառնալով պարապ չիւր կը ներկայա-
ցնէ:

— Աս ի՛նչ է ծօ. միջը ըրախի չի կայ:

— Հայրիկ, լեցուն չիշէն խմելը մարիֆէթ մը չէ, մա-
րիֆէթը պօշ չիշէն խմելն է:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ

[ԱժԱՏԱ ԲՈԺՈՒԿԻ ԵՆ ԸՅԻ]

Պոլիս
9 Յուլիս

Երէկ, երկու անձինք սրճարանի մը անշուք անկիւնը քաշուած՝ առ ի չդոյէ զըշակօթի՝ աճէլէ թէրթիպ Գրգիշային ծայրը թիրէով կապուած երկաթ զրիչով մը մէկ կանգուն երկայնութեամբ և կէս կանգուն լայնութեամբ թուղթը 500 ըստորադրութեամբ լեցուցին, մէկ խալէմով, այսինքն ասոնցմէ մէկը անուն ու մականուն կը հնարէր, միւսն ալ կը գըէր սրճարանատէրն աչ ասոնց վրայ նայելով՝ քթին տակէն, — Օգուշ, Աստուած շատ քաշել չի տայ, — կըսէր:

Մալթեփէ

Վարժապետին տղիկները հեղինակին գրածին նայելով, գիւղիս մէջ գեղարան կայ եղեր. (հա՛հ, հա՛հ, հա՛հ) մեր գիտցածը սա է որ, հոս պախտի խանութ կայ ամա էղաճիին հոտը չի կայ. հեաեաբար այդ անդոյ գեղարանին տիրոջ կողմանէ պատրաստուած եալանճի տօլասիները կըլին դատապարտուողներուն Աստուած միտէյի խուլէթ տայ:

Մակաւա

Դաշտային հանգէսը տեղի ունեցաւ. շաբա ա չի գնողները դուրսը մնացին, Յիշեսլիք և զմեզ:

Թաթիպէ առուուն, որ պարտէզին պատին տակ նստած նուագարանը մտիկ ընել կուզէր՝ քիւններէն անհանգիստ եղած՝ մինչև ետը քերուաեցաւ, և՛ աչվընին էլլայ, քանի կը ժողոտմ նէ անխտար գետնէն կը բուսնին կոր. քիթէս բերնէս բերին, ըսելով՝ տուն գնաց:

Մանձաղամիտ պարոն մը, որ օրիորդի մը հետ սիրաբանած ժամանակ ետիւն ձեռք տալով օրիորդին եզրօրմէն մեղմիկ ապտակ մը կերաւ՝ Աստուած պէրէքէթ տայ, ըսելով կծիկը դրաւ:

Հրէուհեաց աչրը մանելալ յուսով դրպանը պահած հրեքէն լրագիրը մերթ ընդ մերթ սլարղելով՝ Կէթօ զօնթօգօռօնթօ տէլ սինեօր բատէ, բառերը կրնելով հրէագէտ ձեւացող միւսիւ Ա. Նարտէնկ, լրագիրը հակառակ կողմէն բռնած ըլլալուն պատճառաւ ունկնդիրներուն ծաղուն մատնուեցաւ:

ՆԿԱՐՀԱՆՈՒԿ

Թիւ 32

Նան Գ Ա Է Ժ

Ի յար է 2

րամ

րամ

րամ

րամ

րամ

րամ

րամ

րամ ր

Սոյն Նկարհանուկը առաջին անգամ կարդացողին պարգեւն է մէկ եռամսեայ ՍՈՒՐԶԱՆԴԱԿ (13 թերթ)

Թիւ 31 Նկարհանուկը կարդալ այսպէս.

«Տէր, եթէ հնար ինչ իցէ անցող գրածալիս դայս լինէն» զոր անխալ կարդաց միտիւն Տ/ար Միհրան Անպարճեան:

ՇԱՀԻՆՏ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

ՄԻԿԱԲԱ ԳԵԱՂԱՏԸ ՏԵՊՊՈՍԱԻ

ԻՍԹԱՆԳՈՒ ԱԼԱՃԱ ՀԱՄԱՄ

Ապուտ էՖ. խանք ցուրդիմաւ: Ն 42

Պալատերի սերէհփալը եէնի քիւշատ օլտն Տէ. բօղիթօտա՝ էվրօլանըն վէ պախաւուա Յրանտանըն էն մէշուր Ֆապրիդալարընտան պիրիճի նէվի սիկաւա քեաղըտը թէաարիք իթտիրիւուպ, իմու վէ Ֆիւրուիթ օլունմագտա տըր: Միւհէթէրէմ էհալընին իսթիմալ իթտիկի տուխանըն նէվի հէր գանդիսի օլուր իսէ օլուն, ալա խալիս բէրինճաէն մա՛մուլ օլուն մէղքիւր քեաղըտըն էվիկի անճաղ աղըզա Ֆէվ քէլսաէ էհզէթ վէ թաթըրըզ կէթիրմէքտէն իպաւրէթ տիւր: Կէրէք իսթամպուլ վէ կէրէք թաշքալար իչուն վուգու պուլաճաղ սըբարըլար սուհուլէթ վէ աթիտէ միւնտէրիճ շարթըր իւզրէ իճրա օլունուր: Պիրինճի. — Կէսթէրիլէն Նիւմանէլէր մուճիպինճէ կէրէք քեաղըտըն ճինսի վէ կէրէք տաէտէրի տօղբու օլունագ տըր: Իքինճի — Սըբարըլարը կիւնինտէ թէսթիմիտուպ էօյլէ Պու կիւն օլունտը, եարըն օլունագ, կիպի սէօղէր իւն միւշտէրիլէրի ալաթմաեաճագ տըր: Իւլէնճի. — Կէրէք քեաղըտըն տըլալընտա վէ կէրէք բէսիմէլտէ ալա թագիտա պուլունմաեաճագ: Թէշրիֆէ բաղդէթ պուլուրաճագ էֆէնտիլէր իչպու իւանըմըլտա միւնտէրիճ շարթըրը թէմամէն իճրա իթմէքտէ օլաուղունուղուն թաատիգ իսէճէրէր:

ՇԱՀԻՆՏ ԳՈՒՄԲԱ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՅԻ

ԿՐԻՎՆԵՐԻՆ ԲՈՍՏԱՄԱՐ

Մալիւմ օլտուգու իւղրէ , կէչէն 1870-1871 սէնէլէրի Ֆրանսա իլէ Բրուսիա պէնիւնտէ վուդուէ կէլէն մուհարէպէ նէթիճէսինտէ , Բարիս շէհրի Ալէմանլար թարտֆրնտան թաշթը մուհասէրէյէ ալընտդտա՝ Ֆրանսալլար Բարիս իլէ խարիճ մէմ-լէքէթլէր արասընտա կիւվէրճին բոսթամալլա մու-խապէրէ իթմէյէ մուվաֆադ օլմուշար իտի : Իշպու կիւվէրճինլէր Բարիստէն չըզան պալօնլար վասը-թասըլլա վիլայաթա նազլ օլտուգա՝ վիլայաթա օլան վուգուաթը հապէր վիրիճի մէքթուպու ա-լըպ՝ տօղրու Բարիստէ քէնտի եուվալարընա կէ-թիրիլէր իտի :

Թաֆանին (Ջրհեղեղ) պէրթարաֆ , վէ Ուրա-րատ տաղընըն պու պէյատէն գուրթուլմասը կիւ-վէրճինին աղըլընտա կէթլրտիլի զէյթին եաբըաղը իլէ մալիւմ օլտուգուսա պաղըլըրտա՝ պու միւպա-րէք հայվանճըղըն թուֆանտան էվվէլ տաթի հայ-վանաթը էհլիյէտէն սալըմանա հիւքմիտիլէպիլի

Իշպու բոսթա կիւվէրճինլէր 3000 ֆարսաթ մէսաֆէյի պիր սաաթտա տլըրլար . պուշարտան պիրիսի ավանտա վէ եա օն սէնէ վաթանընտան ուզադ սաղլանսա՝ էքսէրիսի աղըլը վէ ֆէրասէթ-լի վէ վաթանընա օլան մուհապէթլինտէն՝ ֆըր-սանթ տիւշտիւքտէ՝ դաշըպ կէրի կէլիլէր :

Վազաա կիւվէրճինլէր 12 ճինսէ թաղսիմ օլ-մուշ իսէ տէ՝ Ալէքէ տէնիլէն կիւվէրճին մուխա-պէրաթտա դուլլանըլմագա կայէթ ուլկուս տըր : Պու ճինսին վիճուտի կայէթ քիւշիւք վէ պրուսըն-տա շիշկինիլիւ եօղ տըր . կէօղլէրին էթրաֆընտա

դըրմըղը պիր տայրէ վարտըր . կէօղ պէպէյի չա-դըր վէ պիր նէվի միւսթէնա օլմագ իւղրէ ա-եազլարը բաշարը տըր : Պու նէվին մախսուս պիր խուսուսի րէնկի օլմայըպ , կիւվէրճինլէրէ մախսուս րէնկիլէրին քեաֆֆէսիյլէ թէզիյին օլանլարը վար տըր : Կիւվէրճինլէրին պու գատար էճնտը իչին-տէ էն հասըլաթլըսը վէ էն զիյատէ ֆամիլեա վէ եուվասընա սատագաթլըսը պու ճինս տիր : հաթ-տա՝ պու սէպէպէ մէպնի գուշուլար Ալէքէ կիւ-վէրճինի սաթմար իքէն միւշթէրիյէ « Պուսու նէֆտէ պէպէյէճէքսին » , տէյու սօրարլար , միւշթէրի , էկէր գաֆէստէ վէ եա դարալը պիր եէրտէ պէսլէյէ-ճէկինի պէյան իտէրսէ՝ գուշը եա կիւվէրճինի սաթմաղ վէ եաթօտ զիյատէ պիր ֆիլաթ իտթէր . պիլ տրիս կիւվէրճինլէրտէ պէսլէյէճէկինի սէօյ-լէրսէ՝ ուճուղճա սաթըն ալապիլը , զիւրա գուշու կիւվէրճինին հաթայա իլք չըղտըղընտա՝ ալտէթ իտէճէկի մահալ քէնտի կիւվէրճինհանէի գատիմի օլտուղընը բէք ալա պիրիլ : Պուսուստա սէպէպի շու տըր քի՝ կիւվէրճինին ախլագը ֆամիլեա բէր-վէրիկի տարպը մէսէլ հիւքմիւնէ կէչմիշ օլուպ , սայիր գուշար կիւլի քէնտի զէվճինի թէրք իթ-մէյէ ալա տաթթի եօղ տըր : Կիւվէրճինլէր՝ Սէրչէ վէ սայիր գուշար կիւլի գօյօչկա զէմանընտա թօի-լանըպտա սնըրա ալըլմագալար . զէվճէյինտէն պի-րինին վէֆաթլըլա ալըլմագ վուգու պուլուր :

Մուխապէրաթտա գուլլանըլմագ իշպու կիւ-վէրճինլէրին էրքէքլի տիշիլի եանի դարը դօճա օլմալարընա տիգգաթ իթմէք չօղ մուհիմմ վէ էլ-ղիմ տիր . եօղսա՝ էօյլէ բասթ կէլէ էրքէք վէ տիշի կիւվէրճինլէր (վէլէվ հէմ ճինս օլմուշ) եու-վատա սաղլանըրտա՝ պիր կիւն պուշարտան պիրի սալըվէրիլաթտէ՝ կէրի տէօնմէյուպ , քէնտի դայպ իթմիշ օլտուղու զէվճէսինի վէ էսիկի եուվասընը կիտիպ պուլաճագ տըր : Պինտէն ալէյհ , պիր թա-գըմ Ալէքէ ճինսինտէն էրքէք վէ տիշի եուլըու-լարը կիւվէրճինլէրտէ պէօյիլթաթտէ՝ թապիի պիրպիրլէրինի սէվէճէքլէր վէ ալըշաճագլար տըր : Պուշարըն վիճուտի՝ դանտալարընտան քիւշիւք վէ թիւլլիւ օլմալը , վէ դանտալարը զայէթ դալի դա-լէմիլ վէ րէնչէլէրի սաղլամ , վէ բարմագլարը դաղ վէ սայիր գուշարտա օլտուղու կիւլի պիրպիրինէ եաբըլըք վէ պաճագլարը բաշալը օլմամալը տըր :

Կիւվէրճինի մուխապէրաթա ալըշտըլմագ իշպու եալըրուսու օլտուղու զէման եուլընըղ եա բէտէրի վէ եա վալիտէսինի տիշարը չըղարմալը , միւպարէք հայվանճըք կէօյլէրէ գատար ուշար կէ-ղէր վէ ելինէ եուվասընա ինէր : Պու պիրինճի թէճ րիւսլէյի Պիր իքի տէֆա թէրար իթտիքտէն սն-

րա՝ ուզագ մէտափէլէրոտէն սալըվէրմէլի, մէսէլա, ֆարդ խտէլիմ քի պիրինին Պէյ օղլունտա կիւվէր-
ճինլիլի վար. օրատան պիր կիւվէրճին ալըպ՝
Արնալուա քէօյիւնէ կէօթիւրիւպ օրատան սալը-
վէրտիքտէ՝ գուշ Պէյ օղլունտա եուվասընա ինէ-
ճէք տիր. պէօյլէճէ մէտափէլէրի կիտէրէք ու-
զագլատըպ՝ իւշ տէօրթ կիւնլիւք ուզագ մէմէ-
քէթլէրտէն պրագըլտըգտա՝ արգատաշընա վէ եու-
վասընա գաւլուշմագ իշուն կիճէ օլմուշ կիւնտիւզ
օլմուշ տէօնիւպ կէլէճէք տիր. կիճէ վագթը ե-
թիլիւր իսէ եուվասընա եագըն պիր մահալտէ պէք
լէյիպ սապահլայըն եուվասընա կիրէր:

Եագմուրլու հալտտա կիւվէրճինի մուխապէ-
րաթմա՝ գուլլանմամալը տըր:

պիր կիւվէրճինին տագըգատա 1066 մէթրօ
եօլ ալըր Ծահին գուշունտան կէրի գալմատըլը
թաստիք օլունմուշ տըր: Եուվասընա տէօնէն կիւ-
վէրճին թապիլի եօրուլմուշ օլուպ՝ հէման սու վէ
եէմ վէրմէլի, քէզալիք եօլա չըգարմագտան էվլէլ
տաիլի գալընընը տօյուրմալը տըր:

Կիւվէրճինլիքլէր եիւքսէք մէվգիլէրտէ թէէ-
սիս օլունուպ՝ իքի այտա պիր թէմիլլէնմէլի տիր:

Փարդ խտէլիմ քի Սթանպօլլու կիւվէրճինլիկի
օլան պիր զաթ Զօրույա կիտէճէք, ալըշտըրտըլը
կիւվէրճինլէրտէն պիր իքի թանէսինի պէրապէր
ալըպ Զօրույա վասըլ օլտուգտա՝ եալընըլ խանէ-
սինտէ պուլունանլարա մալիւմ մուսմմա (ծածկա-
գրութիւն) ուսուլիլըլէ եագաճաղը մուխթասար
մէթթուպու թափտա տէնիլէն կայէթ ինճէ գու-
մաշ իւղէրինէ եագմալը վէ գամէ իլէ հայլանճըղա
թաճիլլիք վէրմէլէճէք գանաա վէ գույրուգ ալ-
թը կիպի պիր եէրտէ եալըշտըրմագլա՝ սալը վէր-
մէլի. վէ թէէմին օլմագ իշուն իքի իւշ թանէ
տէ եինէ ալըշտըրմըլ օլտուգու կիւվէրճինլէրտէն
գաթմալը. իշպու բօթթա գաթարը եուվասընըն
իւղէրինէ կէլիպ գանաճագ, վէ խանէ խալըլ կիւ-
վէրճինլիլին գաբուսուսու աշաղգտա՝ օմիւպարէք
գուշ բօթթալը իշէրի կիրէճէք տիր:

Գուլլանըլաճագ թափտա բաբշաղը պէօյիւք
օլմայուպ, նիւմունէ օլմագ իշուն պալատէքի բէ-
սիմտէ կէօրիւլէն կիւվէրճինին պօյնունտան տըր-
լը թափտա բարչասը շէքլինտէ օլմալը. մէսէլա,
աթիտէքի շէքիլ պօյունտա պիր բարչա իւղէրինէ

Զօրույա կէլտիմ,
իշ սըրապընտա, 2
կընտէն կէլիլիմ,
բօստու ու 4 տէ
գալլուր. տէլամ:

ճիւմէլէր ուֆագ եալը իլէ
եագըլապիլիլ:

Պէյանէ հաճէթ օլտուգու իւղէ, մուհարէպէ

էսնասընտա, օրտուլար, էվլէլինտէն օրտուկեա-
տա ալըշտըրմըլ օլտուգլարը կիւվէրճինլէրի պէ-
րապէր ալըպ՝ թէլէկրաֆ վէ շմէնտըֆէր եօլարը
տիւշմէն թարաֆընտան քէսիլտիքտէ՝ կիւվէրճին
բօստասըլա օրտուկեա՝ իլէ մուխապէրէտէ պու-
լունուլար. նաղըլ քի Փրանսա վէ Բրուսիա մու-
հարէպէսինտէ Բարիս շէհրի մուհասէրէյէ ալըն-
տըգտա՝ Բարիստէ ալըշան կիւվէրճինլէր պալօն
վաղըթապըլա Վէրսայա վէ սայիլ շէհրիլէրէ կէօ-
թիւրիւպ՝ օրալարտան վէրիլէն պիր չօգ մէթթուպ
լարը Բարիստէ կէթիւրիլլէր, վէ Վէրսայա ալըշ-
ալըլան կիւվէրճինլէր Բարիստէ կէթիւրիլպ՝ Վէր-
սայ Նիւքիւմէթինէ վիլիլէճէք ճէվապարը հալի
պիր չօգ մէթթուպարը Վէրսայա կէօթիւրիլլէր
տիր:

* *

Թ.

Կիւվէրճին բօթթապընտ տալիլ մուխթասարէն պու-
գատար մալիւմաթ վիրտիքտէն սօնրա՝ քիթապըլըգտա
քէսպի շէօրէթ իթիլ օլան Առաքել էֆէնտի քիթուպ-
խանէսինտէ Կիւվէրճին բօթթալը նաղըլա մուֆասալ
մալիւմաթլարը հալի պիր քիթապ՝ աշըլ թիւքճէ լիսան
իւղէ կիւգէլէթ թապ իթիլիլլէր վէ 6 զրշ. ֆիյաթլա
սաթըլմագտա օլտուգուսու պէյան իտէրիլ:

Ե. Գ. Թ. Գ. Մ. Ի. Թ. Ա. Ա. Ի. Բ. Լ. Թ. Ա. Յ. Թ.

Իւմի հիւքմէթ իմթիհանընտա.

— Թէլէկրաֆ հագընտաքի մալիւմաթընը սէօյ-
լէյէպիլիլլիմիսին.

— Էվլիթ էֆէնտիմ. հէր քէլէմէսի 40 բարա-
եա, էքսէրի 20 քէլէմէ իւղէրինէ իւճրէթ ալընըր:

* *

Սէօյլէ պաղալըմ, միւսիւ ժօղէֆ, ֆըրթընա
նէրէտէն կէլիլ.

— Պէօյիւք վալիտէմին վիճուտինտէն.

— Օ նա՞ղըլ լագըլտը, ֆըրթընա պէօյիւք վալի-
տէնտէն նա՞ղըլ կէլիլ.

— Եա պէօյիւք վալիտէմ պիր ֆըրթընա չըգ-
տըլը վագըլթ տալիմա « Պէն գաթէն օնուն կէլէ-
ճէյինի վիճուտումըն կէվլէմէսինտէն աննաեօր ը-
տըմ. » տէր:

* *

Թարիլիլ թըպի տէրսինտէ.

Միւսիլլէր, իշթէ տիշլի հայլանլարը սըրա.
սըլա կէօրաիւք, շէմտի տէ տիշիլ հայլանլարտան
պահօ իտէճէյիլ, իշինիլգտէ պանա տիշիլ պիր
հայլան իսմի հապէր վիրէճէք վա՞ր մը.

Պիր չօճուգ. — Էվլիթ էֆէնտիմ, պէնիմ պէօ-
յիւք վալիտէմ:

* *

ԺԻՒՆ ԼԵՐՄԵՆԱ

ՄՕՆԹԷ — ՔՐԻՍՏՈՅԻ ՈՐԴԻՆ

Շարունակութիւն Ա. Տիւմայի

ԿՈՄՍ ՄՕՆԹԷ — ՔՐԻՍՏՈՅ ՎԻՍԿԱՍԱՆՈՒԹԵԱՆ

Թարգմանիչ ՊԵՏՐՈՍ ԱՏՐՈՒՆԻ

Դարբնոցատիւ և Թաղուհոյն Մանեակի հրատա-
րակիչ Յարութիւն Քրիստոսիորհան պատիւ ունի ծանու-
ցանել իւր բաղմամբիւ բաժանորդաց թէ իւր սոյն նոր հը-
րատարակութեան Ա.Ք. հատորներն աւարտած և Գ.հատո-
րըն աւարտելու վրայ է: Այս առթիւ կը ծանուցուի նաեւ թէ
ընթերցատէր հասարակութեան քաջաշնորհ թեմէն խրախուս-
եալ, ամեն օր 16 երես կը հրատարակուի, որով մէն մի
հատորն մէկ ամիսէ պիտի աւարտի:

Ա. հատորին գինն է 10 դահեկան: 16 երեսէ բաղկաց-
եալ մէն մի թրթի գինն է 20 բարա:

Կը գտնուի ամեն դրամաճառաց, լրագրամաճառաց և
ջրամաճառ Պոզոս և Յակոբ աղաներու քով:

Կեդրոնատու ին է Կ. Պոլիս Էսկի Չապլիյէ ճատտէսի
թիւ 61 Ն. Պէրպէրեան տպարան:

— 10 —

Քօսէ. (Թաւաջանայ ճարձմամբ և Դիւռոյ) Արդ-
եօք ի՞նչ կը խօսէին իրարու հետ:

Լաթ.— Պարո՛ն Քօսէ:

Քօսէ. — Ի՞նչ է լսելիքդ:

Լաթ.— Տիկին Քօսէ շատ դեղեցիկ է:

(Քօսէ բարկութեամբ Լաթուրին քովէն հեռանայ
և Թոխլուէին հանդպիւ զոր մէկ կողմ կը քաշէ)

Կօրթ.— (Յաջնա փօսէ) — Խելքիդ ի՞նչ
փչեց որ այդպէս տաղնուվրայ եղեր ես:
Ինչո՞ւ այնքան ծուռ ծուռ կը նայիս:

Թախ.— Պ. Քօսէ ինչո՞ւ խռովեր ես:
(Հա՛հ, հա՛հ, կը խնդայ և քօսէին շուրջը կը դառ-
նայ, քօսէ կը կատարի և դուրս կ'ելլէ)

Պրանս.— (Թաւաջ քալել) — Ո՛հ, ի՞նչ երջա-
նիկ եմ, իմ քովս Հերակլէս և Արամազդ ան-
պիտան սինիքորներ են, ողորմաբար պղտիկ
խրճիթ մը կ'երեւայ աչքիս: . . . սա տիկնանց
խօսք չի կայ, չի տակը, շատ վայելուչ կիներ
են. երջանիկ եմ ես, և դուն ի՞նչպէս:

Թախ.— Տարբերութիւն չի կայ, ես պա-
րահանդէսներուն, խաղերուն և ցատկաւազ
սիրոյ վրայ լսելի միջիկ կը ծածաղիմ քթիս
տակէն. ևս քննութեամբ կը դատեմ, դուք կը
վայելէք. արդ տէր իմ, դուք երջանիկ էք

ԲԱՌԳՐՔՈՒՆ

ՀԱՅԵՐԷՆԷ Ի ՏԱՃԿԵՐԷՆ ԵՒ Ի ԳԱՂԻԵՐԷՆ

ՊԱՆՏԱՏԵԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

7000 է աւելի գործածական բառեր պա-
րունակող այս փոքրիկ եւ սիրուն բառգիրքը
որ արժանացաւ եօթներորդ տպագրութեան, ա-
ծանցած է եւ կը ծախուի 4 դրուի:

Կազմը Անգղիական լաթով է, եւ ամէն
գրպաններու յարմար:

Դ Ե Ղ Ա Ր Ա Ն

ԱԼԻՔՍԱՆ . Մ. ՏԵՕՏԻՃԵԱՆ

Ի Խաղիւղ Հալըճ օղլու թիւ 26

Չորս տարիներէ ի վեր հաստատեալս ոյն դեղա-
րանը, որ մաքրութեան, ուղղութեան և գնոց չա-
փաւորութեան պատճառաւ իւր յաճախորդաց
վստահութեան և համակրանայն արժանացած է,
այս անգամ բնակութիւնը ի Խաղիւղ փոխադրե-
լով՝ ըստ խնդրանոց բաղմաց յետ այսօրիկ գիշեր-
ներն ալ պէտք եղած ժամանակ դեղագիրքներ
պիտի պատրաստէ:

— 11 —

Իբրեւ Թագաւոր և ես երջանիկ եմ իբրեւ
կուղիկ:

Պրանս.— Օ՛ր ցնծութեան, այն օրը որ մայ-
րըս խնդուեցեր ես զիս յղացաւ: Մինակ սա
Պարոն Քօսէն է որ զուարճութիւնս կ'աւրէ,
քեզի ի՞նչպէս կ'երեւայ:

Թախ.— Ամենաշաղկապանցադոյն անա-
ռուն մը:

Պրանս.— Ինչո՞ւս պէտք, այն նախանձոտ
անպիտանէն զատ ամեն բան աչքիս աղէկ
կ'երեւայ: Այո՛, ամեն բանի կարող ըլլալ, ա-
մեն բան ուղեւ, ամեն բան ունենալ, ի՞նչ եր-
ջանկութիւն: Թախլուլէ՛, միթէ հաճոյք չէ՞
աշխարհիս մէջ երջանկութեամբ կեանք վա-
րելը, ո՛վ երջանկութիւն երջանկութեանց:

Թախ.— Կը հաւատամ տէր Արքայ, անտիկ
է, վասն զի գինով էք:

Պրանս.— Նորէն աչքիս բան մը երեւցաւ,
ո՛հ, ի՞նչ սիրուն աչքեր, ի՞նչ դեղեցիկութիւն:

Թախ.— Դարձեալ Քօսէ տիկինն է:

Պրանս.— Օ՛ն, Թախլուլէ, հեռա եկուր որ
մեզ պահպանես: (Թաւաջ կ'երէ)

«Կեցցեն զուարթ կիրակիք

Ամբոխին Բարեգոս,

Միշտ կտնայք գեղեցիկ . . .

Թախ.— Մինչ մարդիկ գինարբու: » (Մեկնէ)

